

Grensoverschrijdend waterbeheer met Interreg

Water houdt zich niet aan landsgrenzen. Wat er in onze buurlanden met het water gebeurt, is direct van invloed op de Nederlandse stromen. Internationale samenwerking is daarom voor waterschappen van essentieel belang. Brabantse Delta en Regge en Dinkel doen dat met partijen in respectievelijk Vlaanderen en Duitsland. Veel projecten worden mogelijk gemaakt door het Europese subsidieprogramma Interreg.

Interreg is een subsidieregeling waarbinnen partijen uit meerdere landen samenwerken in projecten op het terrein van duurzame ruimtelijke en regionale ontwikkeling. Het programma, onder verantwoordelijkheid van de ministeries van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I) en Infrastructuur en Milieu (I&M), is er voor overheden, bedrijven en kennisinstellingen. Zij delen kennis en ervaring en zoeken oplossingen voor gezamenlijke problemen op het gebied van bijvoorbeeld water en milieu. Eén van de Interreg-waterprojecten is bijvoorbeeld het PILLS-project, waarin de Beneluxlanden samenwerken met Duitsland, Frankrijk, Zwitserland, Ierland en het Verenigd Koninkrijk. In dit project worden technieken ontwikkeld om water in ziekenhuizen en verpleeghuizen ter plekke te zuiveren. Dat voorkomt vervuiling van afvalwater met geneesmiddelen.

Klimaatbestendig Maasgebied

Waterschap Brabantse Delta neemt deel aan drie Interreg-projecten. Samen met zestien partners uit Nederland, België, Duitsland en Frankrijk participeert het waterschap in 'AMICE': 'A Coordinated Strategy of the Meuse to the Impacts of Climate Evolutions.' Ofwel: een transnationale strategie om de invloed van de klimaatverandering in het stroomgebied van de Maas te beperken. Het Interreg-project behelst onder meer maatregelen voor lage afvoeren, hoogwaterproblematiek en waterkwaliteitsaspecten. In dit kader voert Brabantse Delta een investeringsproject uit langs de Steenbergse Vliet, dat bestaat uit een deelplan ecologische verbindingzone en een deelplan waterberging. Gedurende het project wordt een interactief routenetwerk opgezet langs een deel van de Steenbergse Vliet.

Het Maasgebied (foto: Wikimedia)

Grote waternavel

Daarnaast neemt het Brabantse waterschap deel aan 'Interactieve watersystemen in de grensregio Vlaanderen-Nederland', dat gericht is op duurzaam waterbeheer binnen de landbouw. In dit project doen negentien partners uit zes Vlaamse en Nederlandse provincies mee. Brabantse Delta is betrokken bij drie deelprojecten: 'kleine beek voor vis', 'peilgestuurde samengestelde drainage' en 'afspoelen spuitmachines'. In het kader van het project 'Invasieve Exoten' bestrijdt Brabantse Delta, met als Nederlandse partners onder andere de zusterwaterschappen Aa en Maas en De Dommel, de grote waternavel. Ook de waterteunisbloem en het parelvederkruid zijn hier bij inbegrepen. Andere exotische dier- en plantsoorten die in dit project worden aangepakt zijn zomerganzen, de stierkikker en de Amerikaanse vogelkers.

Grenswaterencommissie

Het waterschap Regge en Dinkel maakt gebruik van een Interreg-subsidie via de Euregio, een samenwerkingsverband van 134 Duitse en Nederlandse gemeenten en zes Duitse 'Kreise' waarvan het deel uitmaakt. Het beheergebied van Regge en Dinkel grenst over een afstand van ongeveer zestig kilometer (van Haaksbergen/Ahaus via Nordhorn naar Kloosterhaar) aan Duitsland. Om het waterbeheer aan beide zijden van de grens af te stemmen is de Permanente Nederlands-Duitse Grenswaterencommissie ingesteld. Die zorgt onder meer voor gezamenlijke beheers- en onderhoudsplannen voor de grenswateren. Om in het grensgebied tot een project of samenwerking te komen gaat een idee eerst naar de Grenswaterencommissie. Daarna komt het op de agenda van de betrokken partijen.

Eén van de verdiensten van de Grenswaterencommissie is de instelling van een verplichte schouw. Eén- tot tweemaal per jaar controleren de verantwoordelijke instanties in Nederland (Regge en Dinkel) en Duitsland samen de grenswaterlopen. Gekeken wordt naar zandvangen, bergingswerken en de onderhoudstoestand van de

waterlopen. Bij eventuele gebreken wordt een termijn vastgesteld waarbinnen een en ander hersteld moet zijn.

Gezamenlijke visie

Ook met het oog op de toekomst werkt waterschap Regge en Dinkel samen met de Duitse grenswaterpartijen. Een belangrijk thema op de beleidsagenda is het waterbeheer van de eenentwintigste eeuw, dat erop gericht is overstromingen van waterlopen in bewoond gebied te voorkomen. Ook ontwikkelen de waterschappen samen een gezamenlijke Dinkelvisie. De rivier de Dinkel stroomt vanuit Duitsland (deelstaat Nordrhein-Westfalen) door Nederland naar Duitsland (deelstaat Niedersachsen). In Nederland heeft de Dinkel een bijna natuurlijke inrichting met over grote lengten nog meanders, terwijl de rivier in Duitsland is rechtgetrokken. Met de Dinkelvisie willen Regge en Dinkel en de Duitse deelstaten een eenduidig toekomstbeeld voor de rivier schetsen, met gevolgen voor de inrichting, waterkwaliteit en afvoerpatroon.

Afwijkende normen

Ondanks de gezamenlijke inspanningen en het regulerende werk van de Grenswaterencommissie, kent de grensoverschrijdende samenwerking ook obstakels. De Nederlandse en Duitse wetgeving verschillen van elkaar, en daar komt nog bij dat iedere Duitse deelstaat eigen wet- en regelgeving voor waterbeheer heeft. Regge en Dinkel is bijvoorbeeld aan de Dinkel nabij Losser en Gronau bezig met een project om ruimte te vinden voor overtollig water. Net over de grens in Duitsland is een retentiegebied ingericht, maar de normen voor ingebruikneming van het retentiegebied die de Duitse overheid hanteert, wijken sterk af van de Nederlandse normen. Hierdoor kan het waterschap bij hoogwater geen gebruik maken van deze Duitse retentievoorziening.

(WaterForum Online, 12 oktober 2011)